

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen ändras så att det till lagen fogas bestämmelser om ett register över samserviceavtal, som ska föras av det regionförvaltningsverk som är behörigt enligt statsrådets förordning om regionförvaltningsverken. I registret ska finnas uppgifter om samserviceavtalets parter, var samservicekontoret är beläget, serviceurvalet, avtalets giltighetstid och andra motsvarande uppgifter som krävs

för en avtalsuppföljning. Därtill ska uppdragstagaren för ett samserviceavtal vara skyldig att informera regionförvaltningsverket om att ett samserviceavtal har ingåtts, ändrats eller avslutats.

Dessutom föreslås det att till lagen fogas en bestämmelse enligt vilken finansministeriet har till uppgift att leda utvecklingen av och samordna samservicen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge

Samservicen har med hjälp av två utvecklingsprojekt utvecklats kraftigt efter det att lagen om samservice trädde i kraft. Det är fråga om samservicens effektiviseringsprojekt 2006-2008 och samservicens utvidgningsprojekt 2008-2010. Serviceurvalet har utökats och preciserats i samarbete med de centrala myndigheter som deltar i samservicen. Olika myndigheter har gemensamt kommit överens om de tjänster som åtminstone ska överlåtas till samservicen när myndigheten deltar i servicen (standardtjänster). Myndigheterna har informerat region- och lokalförvaltningsmyndigheterna om dem. På detta sätt har man kunnat förenhetliga samservicekontorens serviceurval.

Man har också förenhetligt praxis i samband med samservicen genom att utarbeta modellavtal och rekommendationer om deltagande i samservicen, förhandlingsförfarande och kostnadsfördelning. Flera myndigheter har inkluderat samservicen som en del av de egna servicekanalerna. Det är till största delen kommunerna, men i viss mån också andra myndigheter, som svarar för samservicekontoren (är uppdragstagare).

Under 2008-2010 har antalet samservicekontor enligt lagen om samservice ökat med cirka 30 %, vilket innebär ungefär 50 nya samservicekontor. Därtill har det skett en förändring av serviceurvalet vid de gamla kontoren. I synnerhet när det gäller polisens tillståndsservice och Folkpensionsanstaltens servicenätverk har samservicens betydelse som en kanal för kundservicen ökat.

Samservicekontoren ersätter i regel myndigheternas egna verksamhetsställen som upphör eller vars verksamhet begränsas. Samservicekontorens betydelse för invånarna varierar regionalt, men inom vissa regioner är deras betydelse redan stor när det gäller tillgången till myndigheternas service.

Vid sidan om samservicen har också annat servicesamarbete mellan myndigheterna ökat. Det är oftast fråga om sam användning av lokaler utan att myndigheterna sköter var-

andras kundservice. Denna form av samarbete leder i vissa fall senare till samservice enligt lagen om samservice.

Samservicen har redan nu blivit en allt viktigare del av kundservicen inom den offentliga förvaltningen, och utvecklingen går fortfarande i samma riktning. Genom att distanstjänst tas i bruk ökar serviceurvalet vid samservicekontoren ytterligare, och antalet myndigheter som tillhandahåller sina tjänster via samservicen ökar.

Regionförvaltningsverket i Södra Finland svarar för samservicens databas som innehåller uppgifter om samservicekontoren. En anmälning av uppgifterna är frivillig och därför är uppgifterna inte fullständiga och uppdaterade.

I och med den ökade betydelsen av samservicen ökar behovet av exakt och aktuell information om samservicekontoren. Med tanke på den övergripande kontrollen är det viktigt att känna till antalet kontor, vem som upprätthåller dem, vilka myndigheter som deltar och vilket serviceurvalet är. Informationen behövs inte bara för att utveckla samservicen utan för att utveckla olika myndigheters servicenätverk. Det har visat sig vara arbetsdrygt att skaffa informationen genom förfrågningar, och de uppgifter som man får föråldras snabbt när nya samservicekontor grundas och serviceurvalet ändras vid de befintliga kontoren.

I 10 § i lagen om utveckling av regionerna (1651/2009) finns bestämmelser om att landskapsförbunden ska främja den regionala samservicen. Regionförvaltningsverken deltar i utvecklingen av samservicen genom att främja de statliga aktörernas samarbete och deltagande i samarbetet. Därtill sörjer Regionförvaltningsverket i Södra Finland med stöd av 9 § 2 mom. 5 punkten i statsrådets förordning om regionförvaltningsverken (906/2009) för den riksomfattande utvecklingen av samservicen. I den sistnämnda uppgiften ingår bl.a. att svara för samservicens databas och att göra en utvärdering av samservicen som en del av den utvärdering av basservicen som regionförvaltningsverken

gör. Därtill har regionförvaltningsverket svarat för innehållet på samservicens webbplats och i samservicens hjälpdarium.

Med undantag av de ovan nämnda uppgifterna finns det inte något föreskrivet i lagstiftningen om hur samservicen ska främjas, utvecklas och ledas. Finansministeriet har i praktiken på riksnivå lett utvecklingen av samservicen och samordnat olika myndigheters åtgärder i samband med samservicen. Den allmänna administrativa styrningen av regionförvaltningsverken och styrningen av verksamheten vid verken hör enligt lagen om regionförvaltningsverken (896/2009) till finansministeriets uppgifter. I denna uppgift ingår bl.a. en styrning av regionförvaltningsverken i ärenden som gäller samservicen.

2 Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås det att det i lagen om samservice ska finnas bestämmelser om ett register för samserviceavtalen. Det regionförvaltningsverk för vilket uppgiften föreskrivits i statsrådets förordning om regionförvaltningsverken ska vara registeransvarig. Avsikten är att det behöriga verket ska vara Regionförvaltningsverket i Södra Finland. Enligt 9 § 2 mom. 5 punkten i förordningen om regionförvaltningsverken är uppgiften för det ovan nämnda regionförvaltningsverket bl.a. att sörja för den riksomfattande samservicen. Avsikten är att förordningen ska ändras så att det till verkets uppgifter också ska höra att föra det register som nämns ovan.

I registret ska införas uppgifter om samserviceavtalets parter, var samservicekontoret är beläget, serviceurvalet, avtalets giltighetstid och andra motsvarande uppgifter som förutsätts för en avtalsuppföljning. Det kan t.ex. vara fråga om kontaktuppgifter för samservicekontoren, uppgifter om kontorens utrustning samt uppgifter om ansvars- och kontaktpersoner. Andra personuppgifter ska inte införas i registret. Vid utlämnande av uppgifter ur registret och vid annan behandling av uppgifterna ska bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) följas.

Enligt förslaget ska samservicens uppdragstagare föreskrivas en skyldighet att inom en månad efter det att ett samserviceav-

tal har ingåtts, ändrats eller avslutats informera om detta. Avsikten är att de som gör en registeranmälan också ska leverera en elektronisk kopia av samserviceavtalet inklusive bilagor till den registeransvarige. Därmed får den registeransvarige kännedom om och tillgång till alla uppgifter som ingår i avtalet när samservicen och servicenätet utvecklas.

Enligt den övergångsbestämmelse som ingår i propositionen ska uppdragstagaren inom tre månader efter ikraftträdandet göra en anmälan till regionförvaltningsverket om de samserviceavtal som är i kraft när lagen träder i kraft.

Därtill föreslås det i propositionen bestämmelser om finansministeriets ledningsuppgifter i samband med samservicen. Enligt förslaget ska finansministeriet ha som uppgift att leda den riksomfattande utvecklingen av samservicen och att samordna myndigheternas åtgärder i samband med samservicen. Samarbete av detta slag kräver gemensamma riktlinjer och tillvägagångssätt av de olika förvaltningsområdena och myndigheterna. Enligt förslaget ska samordningen och ledningen av utvecklingen gälla ledandet av beredningen av dessa riktlinjer och tillvägagångssätt. Bestämmelsen ska inte medföra att befogenheter överförs till finansministeriet från andra ministerier eller myndigheter, utan i den föreslås det endast att de uppgifter i samband med samservicen som finansministeriet i dagens läge redan sköter i praktiken ska skrivas in i lagen.

3 Propositionens konsekvenser

Genom propositionen förbättras både kvaliteten på och aktualiteten av den information som kan fås från servicekontoren och det nätverk som kontoren bildar. De uppgifter som införs i registret behövs som grund för den riksomfattande utvecklingen av samservicen, för att trygga tillgången till kundservice inom den offentliga förvaltningen. Genom förslaget underlättas också märkbart regionförvaltningsverkets uppgift att få fram aktuell information om samarbetskontoren, och den arbetsinsats som fordras för detta minskar.

Det riksomfattande planerings- och uppföljningsarbete som gäller Folkpensionsanstaltens och de statliga myndigheternas sam-

service underlättas i takt med att uppgifterna blir kvalitativt bättre och mera fullständiga. Kvalitativt bättre uppgifter ska öka insynen i samservicen som ett servicesystem och underlätta uppföljningen och bedömningen av denna service.

Det är oftast en kommun som är samservicens uppdragstagare. Enligt förslaget får uppdragstagarna en ny skyldighet att informera om samserviceavtalet, om förändringar i avtalet och om att avtalet har upphört. Det blir emellertid inte mycket extra arbete för uppdragstagarna till följd av anmälningsskyldigheten, eftersom en stor del av uppdragstagarna redan nu registrerar uppgifter om samservicen i samservicens databas. Man har varit tvungen att med några års mellanrum rikta en förfrågan till uppdragstagarna om samservicens innehåll och läge. Till följd av att registret upprättas faller dessa förfrågningar bort eller minskar märkbart i antal jämfört med dagens situation.

Samserviceavtalen, av vilka det för närvarande finns cirka 200, görs oftast på viss tid och de kan ändras under den tid de är i kraft. Varje avtal medför uppskattningsvis 1-2 gånger på fyra år sådana noteringar som leder till anmälningsskyldighet. Det är därmed inte fråga om en betydande arbetsmängd.

Propositionen föreslår stärka finansministeriets ledande roll som den som utvecklar samservicen och som bereder och förverkligar besluten om riktlinjerna för samservicen.

Propositionen har inga direkta ekonomiska konsekvenser eller konsekvenser i fråga om personal eller organisation.

4 Beredningen av propositionen

Förslagen att registrera samserviceavtalen och att ta in finansministeriets ledande och samordnande uppgifter i lagen om samservice kommer från samservicens utvidgningsprojekt. Projektet leddes av finansministeriet, och i projektets ledningsgrupp ingick representanter för justitieministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, Kommunikationsministeriet, Skattestyrelsen,

Folkpensionsanstalten, Finlands Kommunförbund, vissa kommuner samt personalorganisationer. Projektets slutrapport (FM 31/2010) överlämnades till finansministeriet den 31 maj 2010.

Regeringens proposition har utgående från ett förslag från projektet beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Utlåtanden om propositionen har begärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, kommunavdelningen vid finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, Polisstyrelsen, Folkpensionsanstalten, Skatteförvaltningen, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Finlands Kommunförbund rf, landskapsförbunden, Esbo stad, S:t Karins stad samt Kiiminki och Lapträsk kommuner.

Utlåtanden gavs av justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, inrikesministeriet, Polisstyrelsen, Folkpensionsanstalten, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Finlands kommunförbund rf, Södra Karels förbund, Södra Österbottens förbund, Tavastlands förbund, Mellersta Österbottens förbund, Mellersta Finlands förbund, Norra Österbottens förbund, Nylands förbund, Egentliga Finlands förbund, samkommunen för landskapet Kajanaland, Esbo stad, S:t Karins stad, Kiiminki kommun samt Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf.

Remissinstanserna ansåg att de föreslagna ändringarna i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen är motiverade och förordade propositionen. Till följd av responsen i utlåtandena har motiveringarna i propositionen preciserats i fråga om datainnehållet i registret över samserviceavtalen och i fråga om uppgifterna för Regionförvaltningsverket i Södra Finland.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 8 § i lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007) ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 10 a § som följer:

8 §

Samserviceavtalet och dess innehåll

Det ska föras ett register över samserviceavtalen, i vilket det införs uppgifter om avtalsparterna, var samservicekontoret är beläget, serviceurvalet, avtalets giltighetstid och andra motsvarande uppgifter som krävs för en avtalsuppföljning. Bestämmelser om vilket regionförvaltningsverk som är registeransvarigt utfärdas genom förordning av statsrådet. Samservicens uppdragstagare ska inom en månad från det att ett samserviceavtal har ingåtts, ändrats eller avslutats informera regionförvaltningsverket om detta.

10 a §

Myndigheternas uppgifter

Finansministeriet har till uppgift att leda den riksomfattande utvecklingen av samservicen och att samordna myndigheternas åtgärder i samband med samservicen.

I lagen om utveckling av regionerna (1651/2009) finns bestämmelser om landskapsförbundens uppgifter vad gäller samservicen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

När denna lag träder i kraft ska uppdragstagaren inom tre månader från ikraftträdandet meddela regionförvaltningsverket de uppgifter om gällande samserviceavtal som föreskrivs i 8 § 3 mom.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 29 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Förvaltnings- och kommunminister *Tapani Tölli*